

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U003475

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 18-08-2025

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ковальчук Олександра Вікторівна

2. Oleksandra V. Kovalchuk

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-7324-0828

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 073

Назва наукової спеціальності: Менеджмент

Галузь / галузі знань: управління та адміністрування

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Менеджмент

Дата захисту: 26-08-2025

Спеціальність за освітою: Менеджмент

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 9259

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Одеська політехніка"

Код за ЄДРПОУ: 43861328

Місцезнаходження: пр. Шевченка, буд. 1, Одеса, 65044, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Одеська політехніка"

Код за ЄДРПОУ: 43861328

Місцезнаходження: пр. Шевченка, буд. 1, Одеса, 65044, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 06.39.41, 06.52.13, 06.52.17, 06.71.67, 06.81.12, 06.81.23

Тема дисертації:

1. Управління інноваційною конкурентоспроможністю бізнес структур в умовах невизначеності
2. Management of Innovative Competitiveness of Business Structures under Uncertainty

Реферат:

1. Дисертацію присвячено розробці та системному обґрунтуванню теоретико-методичних положень і практичних рекомендацій щодо управління інноваційною конкурентоспроможністю бізнес структур в умовах невизначеності. Актуальність дослідження обумовлена тим, що в сучасних реаліях функціонування бізнесу в Україні, особливо в умовах військового стану, відбувається кардинальна трансформація підходів до забезпечення конкурентоспроможності бізнес структур. Військові дії на території України створили безпрецедентні виклики для вітчизняного бізнесу, включаючи руйнування логістичних ланцюгів, енергетичну кризу, міграцію трудових ресурсів, втрату ринків збуту, пошкодження інфраструктури та виробничих потужностей. Ці фактори посилюють загальну невизначеність бізнес-середовища, яке вже зазнало суттєвих трансформацій внаслідок глобальної пандемії COVID-19, змін на міжнародних ринках та прискореної цифровізації. В таких умовах традиційні методи управління виявляються недостатньо ефективними, що вимагає розробки нових підходів, орієнтованих на інноваційний розвиток та швидку адаптацію до змін. Дослідження демонструє, що саме інноваційна складова конкурентоспроможності

набуває критичного значення, оскільки дозволяє бізнес структурам не лише виживати в кризових умовах, але й формувати стійкі конкурентні переваги. Вітчизняні підприємства, які активно впроваджували інновації та цифрові рішення, продемонстрували вищу стійкість до кризових явищ та швидше відновлювали свою діяльність після критичних ситуацій. Особливої гостроти проблема набуває в контексті необхідності відновлення та розвитку українського бізнесу в умовах постійної воєнної загрози, що вимагає формування нових теоретико-методичних підходів до управління інноваційною конкурентоспроможністю бізнес структур. Ці підходи мають враховувати як специфіку функціонування бізнес структур в умовах військового стану, так і загальносвітові тенденції цифровізації та інноваційного розвитку. Зокрема, дослідження пропонує інтегровану систему управління інноваційною конкурентоспроможністю, яка дозволяє гнучко реагувати на різні типи невизначеності, включаючи воєнну, через механізми адаптації на стратегічному, тактичному, оперативному та кризовому рівнях. Ключовим науковим внеском дослідження є міжфункціональний підхід до управління інноваційною конкурентоспроможністю, який забезпечує інтеграцію інноваційних процесів у всі напрямки діяльності бізнес структури. Такий системний підхід підвищує адаптивність бізнес структур до змін зовнішнього середовища та посилює їх конкурентні позиції в умовах невизначеності.

2. The dissertation is devoted to the development and systematic substantiation of theoretical and methodological provisions and practical recommendations for managing the innovative competitiveness of business structures under uncertainty. The relevance of the research is driven by the fundamental transformation of approaches to ensuring competitiveness in the current Ukrainian business environment, particularly under martial law conditions. Military operations in Ukraine have created unprecedented challenges for domestic businesses, including disruption of logistics chains, energy crisis, labor migration, loss of markets, and damage to infrastructure and production facilities. These factors intensify the overall uncertainty of the business environment, which has already undergone significant transformations due to the global COVID-19 pandemic, changes in international markets, and accelerated digitalization. In such conditions, traditional management methods prove insufficiently effective, necessitating the development of new approaches focused on innovative development and rapid adaptation to change. The research demonstrates that the innovative component of competitiveness becomes critical, allowing business structures not only to survive in crisis conditions but also to form sustainable competitive advantages. Domestic enterprises that actively implemented innovations and digital solutions demonstrated higher resilience to crisis phenomena and faster recovery after critical situations. The theoretical significance of the research lies in its contribution to the development of management science through the conceptualization of innovative competitiveness as a dynamic capability of business structures. The dissertation enriches existing scientific knowledge by systematizing various approaches to competitiveness and developing an integrated theoretical framework that explains how innovation processes can be effectively embedded into all functional areas of business operations. The proposed theoretical constructs extend beyond traditional innovation management theories by incorporating elements of uncertainty management, strategic adaptability, and cross-functional integration, thereby providing a more holistic understanding of how businesses can maintain competitive advantages in turbulent environments. Furthermore, the research addresses a significant gap in the literature regarding the specific challenges faced by businesses operating under extreme uncertainty conditions such as military conflict. By examining the unique context of Ukrainian businesses during martial law, the study provides valuable insights into resilience mechanisms and adaptive strategies that can be applicable not only in military conflicts but also in other types of severe market disruptions and crisis situations. The problem becomes particularly acute in the context of rebuilding and developing Ukrainian business under constant military threat, requiring new theoretical and methodological approaches to managing innovative competitiveness of business structures. These approaches must account for both the specifics of operating under martial law and global digitalization and innovative development trends. In particular, the research proposes an integrated system for managing innovative competitiveness that enables flexible response to different types of uncertainty through adaptation mechanisms at strategic, tactical, operational, and crisis levels. The key scientific contribution of the research is a cross-functional approach to managing innovative competitiveness, which ensures the integration of

innovation processes into all areas of business structure activity. This systematic approach enhances business structures' adaptability to environmental changes and strengthens their competitive positions under uncertainty.

Державний реєстраційний номер ДіР: 0119U002005

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Розвиток сучасних інформаційних, комунікаційних технологій, робототехніки

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- 1. Ковальчук О.В., Аверіхіна Т.В. Шляхи підвищення міжнародної конкурентоспроможності сучасного промислового підприємства на прикладі ТОВ «Одетекс». Економіка, фінанси, право. Серія «Економіка». 2018. № 5/2. С. 49-52. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecfipr_2018_5%282%29__14 (Index Copernicus, Google Scholar) (0,45 д.а., особистий внесок здобувача: обґрунтовано шляхи підвищення міжнародної конкурентоспроможності підприємства - 0,30 д.а.)
- 2. Ковальчук О.В., Ковтуненко К.В., Станіславик О.В. Поняття «стратегія» в контексті стратегічного управління розвитком підприємства в умовах інтелектуалізації економіки. Економіка. Фінанси. Право. 2020. №6. С.19-22. URL:<http://efp.in.ua/uk/journal-article/448> DOI:<https://doi.org/10.37634/efp.2020.6.4> (Index Copernicus, Google Scholar) (0,54 д.а., особистий внесок здобувача: визначено особливості формування стратегії управління підприємством в умовах інтелектуалізації економіки - 0,30 д.а.)
- 3. Ковальчук О.В., Ковтуненко К.В., Живодер Д.П. Організаційне забезпечення управління конкурентоспроможністю підприємства в умовах виходу на зовнішні ринки. Економіка. Фінанси. Право. 2020. №12/4. С.9-12. URL:<http://efp.in.ua/uk/journal-article/568> (Index Copernicus, Google Scholar) DOI:[https://doi.org/10.37634/efp.2020.12\(4\).2](https://doi.org/10.37634/efp.2020.12(4).2) (0,48 д.а., особистий внесок здобувача: розроблено механізм організаційного забезпечення управління конкурентоспроможністю - 0,25 д.а.)
- 4. Ковальчук О.В., Ковтуненко К.В., Дідан К.О. Конкурентоспроможність підприємства: сутність і підходи до визначення. Бізнес Інформ. 2021. №3. С. 100-104. URL:<https://surl.li/alczxc> DOI:<https://doi.org/10.32983/2222-4459-2021-3-100-104> (Index Copernicus, Google Scholar, Research Papers in Economics, Ulrichsweb Global Serials Directory, Directory of Open Access Journals, Academic Journals Database, Advanced Science Index, Open Academic Journals Index, GetInfo, OpenAIRE, WorldCat, Library Hub Discover, Open Access Library, J-Gate, Research Bible) (0,63 д.а., особистий внесок здобувача: систематизовано підходи до визначення конкурентоспроможності підприємства - 0,35 д.а.)
- 5. Ковальчук О.В., Ковтуненко К.В., Долока Р.О. Особливості управління експортно-орієнтованим виробничим підприємством при виході на зовнішні ринки: інтелектуальний аспект. Економіка. Фінанси. Право. 2021. № 6. С. 5-8. (Index Copernicus, Google Scholar) URL:<http://efp.in.ua/uk/journal-article/671> DOI: <https://doi.org/10.37634/efp.2021.6.1> (0,45 д.а., особистий внесок здобувача: розроблено підхід до управління експортно-орієнтованим підприємством - 0,25 д.а.)
- 6. Kovalchuk O., Hutareva Yu., Zhovta D. Establishment of project management and innovation potential of enterprises. Економіка та суспільство. 2022. No 40. (Vernadsky National Library, Google Scholar, Index Copernicus, CiteFactor, Eurasian Scientific Journal Index (ESJI)) DOI: 10.32782/2524-0072/2022-40-46 (0,58 д.а., особистий внесок здобувача: розроблено методичний підхід до оцінювання інноваційного потенціалу підприємств - 0,30 д.а.)
- 7. Ковальчук О.В., Шепітко М.В., Бренінг К.О. Особливості застосування колаборацій у сфері гостинності NoReCa в умовах непередбачуваності. Економіка. Фінанси. Право. 2022. № 6/1. С. 11-15. (Index

Copernicus, Google Scholar) URL:<http://efp.in.ua/uk/journal-article/896>

DOI:[https://doi.org/10.37634/efp.2022.6\(1\).2](https://doi.org/10.37634/efp.2022.6(1).2) (0,48 д.а., особистий внесок здобувача: досліджено особливості колаборацій в умовах непередбачуваності - 0,25 д.а.)

- 8. Ковальчук О.В., Моренченко К.Г., Бібік Д.В. Сутність і характеристика комплаєнсу: визначення, функції, цілі, етичні основи, місце в організаційній структурі підприємства. Економіка. Фінанси. Право. 2023. № 1. С. 18-22. (Index Copernicus, Google Scholar) URL:<http://efp.in.ua/uk/journal-article/999> DOI:<https://doi.org/10.37634/efp.2023.1.4> (0,45 д.а., особистий внесок здобувача: визначено місце комплаєнсу в організаційній структурі - 0,25 д.а.)
- 9. Ковальчук О.В., Кравченко В.М., Качмар Р.В. Особливості логістичного забезпечення діяльності підприємств у сфері туризму в умовах військового стану в Україні. Економіка та суспільство. 2023. No 50. (Vernadsky National Library, Google Scholar, Index Copernicus, CiteFactor, Eurasian Scientific Journal Index (ESJI)) DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-50-14> (0,52 д.а., особистий внесок здобувача: розроблено рекомендації щодо логістичного забезпечення - 0,30 д.а.)
- 10. Ковальчук О.В. Концептуальна модель системного формування інноваційної конкурентоспроможності бізнес структур в умовах невизначеності. Економіка та суспільство. 2024. No 70. (Vernadsky National Library, Google Scholar, Index Copernicus, CiteFactor, Eurasian Scientific Journal Index (ESJI)) DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-70-165> (0,65 д.а.)
- 11. Kovalchuk O.V., Kovtunenکو K.V., Kovtunenکو Yu.V., Fomina N.M., Kovtunenکو D.Yu. The factors of competitiveness management of manufacturing enterprise personnel in conditions of uncertainty. International Journal of Production Management and Engineering. 2022. Vol.10(2). P. 225-235. URL:<https://polipapers.upv.es/index.php/IJPME/article/view/17946> (Scopus, Google Scholar) DOI:<https://doi.org/10.4995/ijpme.2022.17946> (0,82 д.а., особистий внесок здобувача: розроблено методичний підхід до оцінювання конкурентоспроможності персоналу в умовах невизначеності - 0,25 д.а.)

Наукова (науково-технічна) продукція: методи, теорії, гіпотези; аналітичні матеріали

Соціально-економічна спрямованість: підвищення продуктивності праці; підвищення автоматизації виробничих процесів

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0119U002005

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Філіппова Світлана Валеріївна

2. Svitlana V. Filyppova

Кваліфікація: д.е.н., професор, 08.07.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-2245-3599

Додаткова інформація:

<https://scholar.google.ru/citations?user=NjEkoXwAAAAJ&hl=ru&authuser=2&oi=ao>

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Одеська політехніка"

Код за ЄДРПОУ: 43861328

Місцезнаходження: пр. Шевченка, буд. 1, Одеса, 65044, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Лепейко Тетяна Іванівна

2. Tetiana I. Lereiko

Кваліфікація: д.е.н., професор, 08.06.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця

Код за ЄДРПОУ: 02071211

Місцезнаходження: проспект Науки, буд. 9-а, Харків, Харківський р-н., 61166, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гончар Ольга Іванівна

2. Olga I. Gonchar

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація: ;<https://scholar.google.com/citations?user=bSTN5V0AAAAJ&hl=en>

Повне найменування юридичної особи: Хмельницький національний університет

Код за ЄДРПОУ: 02071234

Місцезнаходження: вул. Інститутська, буд. 11, Хмельницький, Хмельницький р-н., 29016, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Акулюшина Марина Олександрівна
2. Maryna O. Akuliushyna

Кваліфікація: к.е.н., 08.00.04**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Національний університет "Одеська політехніка"**Код за ЄДРПОУ:** 43861328**Місцезнаходження:** пр. Шевченка, буд. 1, Одеса, 65044, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України**Ідентифікатор ROR:****Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Коваленко Олександр Михайлович
2. Oleksandr M. Kovalenko

Кваліфікація: д.е.н., професор, 08.00.04**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Національний університет "Одеська політехніка"**Код за ЄДРПОУ:** 43861328**Місцезнаходження:** пр. Шевченка, буд. 1, Одеса, 65044, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України**Ідентифікатор ROR:****VIII. Заключні відомості****Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Некрасова Любов Аркадіївна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Некрасова Любов Аркадіївна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Ковальчук Олександра Вікторівна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна